

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	EAR606	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΟΥΣΕΙΑ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράφτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις (ώρες θεωρίας και εργαστηρίου)		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Μουσειολογία		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης <i>και Παράρτημα Β</i> - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Το μάθημα έχει στόχο να παρέχει στους φοιτητές μια συνολική κατανόηση των ρόλων των νέων τεχνολογιών στα μουσεία, καλύπτοντας θεωρητικά θέματα, το εύρος των εφαρμογών και τη σχέση τους με τις εκπαιδευτικές θεωρίες και το μουσειακό σχεδιασμό, μέσα από θεωρητική διερεύνηση, μελέτες περίπτωσης και πρακτικές δεξιότητες για την αξιολόγηση και τη δημιουργία περιεχόμενου για ψηφιακές εφαρμογές (βλ. «Περιεχόμενο Μαθήματος» στη συνέχεια). Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής /τρια θα είναι σε θέση να: Έχει κριτική γνώση της θεωρίας, ιστορίας και πρακτικής της χρήσης νέων τεχνολογιών στα

μουσεία.

- Γνωρίζει τις φιλοσοφικές διαστάσεις της σχέσης δυνητικού και πραγματικού.
- Γνωρίζει και να είναι σε θέση να χρησιμοποιεί τις δυνατότητες που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες στις ερμηνευτικές προσεγγίσεις των μουσείων και τη διαμεσολάβηση μουσείου-κοινού, όπως στο πλαίσιο της αξιοποίησής τους στην ερμηνεία της αρχαιολογικής κληρονομιάς και της ανάπτυξης της προφορικής ιστορίας.
- Αναγνωρίζει τις δυνατότητες των νέων τεχνολογιών να συμβάλλουν στην προσέλκυση νέων κατηγοριών κοινού.
- Έχει κριτική κατανόηση του δυναμικού, της αξίας, της χρήσης και εφαρμογής της ψηφιακής τεχνολογίας στις μουσειακές λειτουργίες.
- Έχει κριτική γνώση των διαφόρων ζητημάτων που προκύπτουν από τη χρήση συγκεκριμένων τεχνολογικών εφαρμογών (όπως ιστότοποι, πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης και εφαρμογές για κινητά υπολογιστικά συστήματα) για επιμέλεια, ερμηνεία, επικοινωνία και μάθηση
- Επιδεικνύει κατανόηση των εκπαιδευτικών θεωριών και της αξιοποίησής τους για την ανάπτυξη ψηφιακού περιεχομένου.
- Χρησιμοποιεί μεθοδολογίες κριτικής ανάλυσης και αξιολόγησης εφαρμογών όπως ιστοτόπων.
- Είναι σε θέση να κατανοεί τον αντίκτυπο της ψηφιακής τεχνολογίας στο σχεδιασμό του μουσειακού χώρου καθώς και στις βαθιές αλλαγές που επιφέρει στο θεσμό του μουσείου.
- Συνεργαστεί με τους συμφοιτητές του/της στη σύλληψη, δημιουργία και παρουσίαση μιας μελέτης περίπτωσης ψηφιακής εφαρμογής για μουσειακή ερμηνεία σε συνάρτηση με συγκεκριμένους στόχους.
- Αναπτύξει ικανότητα αυτόνομης σκέψης και παράλληλα ομαδικής εργασίας, μέσω του συνδυασμού διαφορετικών διδακτικών μεθόδων που χρησιμοποιούνται στο μάθημα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Επικοινωνιακές δεξιότητες
- Ικανότητα κριτικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Με αφετηρία μια σύντομη ιστορική αναδρομή στην εισαγωγή των νέων τεχνολογιών στα μουσεία και με θεωρητικό υπόβαθρο την ανάλυση των αλλαγών στον ορισμό του μουσείου και της πολιτιστικής κληρονομιάς, της σχέσης *δυνητικού* και *πραγματικού* και της «αύρας» του αυθεντικού αντικειμένου την εποχή της ψηφιακής αναπαραγωγής και του ψηφιακού μουσείου, το μάθημα έχει στόχο να εισαγάγει τους φοιτητές στη στενή σχέση των νέων τεχνολογιών με τις βασικές λειτουργίες του μουσείου, και ιδιαίτερα τη λειτουργία της ερμηνείας. Εξετάζει την έννοια του μουσείου ως χώρου μάθησης και τις σύγχρονες μαθησιακές θεωρίες για να αναλύσει τις εκπαιδευτικές δυνατότητες των νέων τεχνολογιών. Παρουσιάζει αναλυτικά την πρακτική της χρήσης ψηφιακών μέσων στα μουσεία και το ευρύ φάσμα των εφαρμογών τους, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στο ρόλο τους ως επικοινωνιακού μέσου, ως ερμηνευτικού εργαλείου, ως εκπαιδευτικής εφαρμογής, αλλά και ως μουσειακού εκθέματος. Επίσης πραγματεύεται διεξοδικά πώς η τεχνολογία επιφέρει βαθιές αλλαγές στα μουσεία, στις στάσεις και τις εμπειρίες, στην προσέλκυση νέων κατηγοριών κοινού, και στην εμφάνιση νέων θεωρητικών ζητημάτων και προκλήσεων. Στο πλαίσιο του μαθήματος, μελετώνται παραδείγματα εφαρμογών σε ελληνικά και ξένα μουσεία, αναλύονται στρατηγικές ερμηνευτικές επιλογές σε συνάρτηση με συγκεκριμένους στόχους και χρήσεις, και εφαρμόζεται η αποκτηθείσα θεωρητική και πρακτική γνώση στη δημιουργία και παρουσίαση από τους φοιτητές μελέτης περίπτωσης για μια ψηφιακή εφαρμογή που υποστηρίζει τη μουσειακή ερμηνεία.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, την Εργαστηριακή Εκπαίδευση και την Επικοινωνία με τους φοιτητές. Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Μικρές ομαδικές εργασίες εξάσκησης, Συζητήσεις άρθρων	11
	Συγγραφή εργασίας και προφορική παρουσίαση	25
	Αυτοτελής μελέτη	50
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσα Αξιολόγησης: ελληνική i. Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: Συγκριτική αξιολόγηση - Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμών - Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης - Επίλυση προβλημάτων (70%) ii. Γραπτή εργασία και προφορική παρουσίασή της (30%) Συνεκτιμάται η συμμετοχή στις ατομικές/ομαδικές ασκήσεις εξάσκησης Η διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται στους φοιτητές κατά το πρώτο μάθημα. Είναι επίσης διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του μαθήματος καθόλη τη διάρκεια του εξαμήνου.
--	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Μπούνια, Α, Νικονάνου, Ν. και Οικονόμου, Μ., 2008. *Η τεχνολογία στην υπηρεσία της πολιτιστικής κληρονομιάς*. Αθήνα: Καλειδοσκόπιο.
- Γιαννούτσου, Ν. 2015. Αξιοποίηση των ψηφιακών μέσων στη μουσειοπαιδαγωγική. Στο Νικονάνου, Ν., Μπούνια, Α., Φιλίππου-Πολίτη, Α., Χουρμουζιάδη, Α., Γιαννούτσου, Ν. 2015. *Μουσειακή μάθηση και εμπειρία στον 21ο αιώνα*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. κεφ 10.
- Μπούσχοτεν, Ρ.Β., Βερβενιώτη, Τ., Λαμπροπούλου, Δ., Μούλιου, Μ., και Χαντζαρούλα, Π. 2016. Η μνήμη αφηγείται την πόλη. Αθήνα: Πλέθρον, Ενότητα 1.
- Δασκαλοπούλου, Σ., Μπούνια, Α., Νικονάνου, Ν. & Μπακογιάννη, Σ. (επιμ.) 2004. *Μουσείο, Επικοινωνία και Νέες Τεχνολογίες. Πρακτικά 1ου Διεθνούς Συνεδρίου «Μουσείο, Επικοινωνία και Νέες Τεχνολογίες»*. Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Μυτιλήνη 2002.
- Οικονόμου, Μ., 1996. Πολυμέσα στα Μουσεία – Αξιολόγηση των Εφαρμογών, *Μίτος*, 3, 21-26.
- Οικονόμου, Μ. 2004. Νέες Τεχνολογίες και Μουσεία: εργαλείο, τροχοπέδη ή συρμός; *Museology - International Scientific Electronic Journal*, 1 (1).
- Ρούσσου, Μ. 2006. Οι τάσεις στο χώρο των νέων τεχνολογιών για την έρευνα και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς. *Τετράδια Μουσειολογίας*, 3, 56- 61.
- *Οι νέες τεχνολογίες στα μουσεία. Σύγχρονες τάσεις και αντιλήψεις*. 2007. Πρακτικά ημερίδας, Αθήνα, Πολεμικό Μουσείο. Ιούνιος 2007.
- Αρβανίτης, Κ. 2014. πό την Τεχνολογία του Μουσείου στη Μουσειολογία της Τεχνολογίας, *Αρχαιολογία online* διαθέσιμο στο <https://www.archaiologia.gr/blog/2014/12/08/ta-mouseia-kai-h-mouseiologia-sth-syn-12/>
- Μούλιου, Μ., 2010. Μουσεία πόλεων και Διαδίκτυο την εποχή του Web 2.0. Αναλύοντας ένα σύνθετο τεχνολογικό, ιδεολογικό, κοινωνικό και αστικό τοπίο, *Τετράδια Μουσειολογίας*, 7, 74-80.
- Μυρογιάννη, Ε. 2011. Μουσειακή Εκπαίδευση στο διαδίκτυο, στο Δ. Καλεσοπούλου (επιμ.), *Παιδί και εκπαίδευση στο Μουσείο. Θεωρητικές αφηρημένες, παιδαγωγικές πρακτικές*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη & Ελληνικό Παιδικό Μουσείο, 163-182.
- Ρούσσου, Μ. 2004. Η Παρουσία των Μουσείων στο Διαδίκτυο. *Τετράδια Μουσειολογίας*, 1, 59-60.
- Ρούσσου, Μ. 2001, Η χρήση διαδραστικών μέσων στο χώρο του μουσείου, *ΙΜΕρος*, 1, 23-31.
- Ρούσσου, Μ. 2002, Η αφήγηση ως μέσο στη δημιουργία πολιτισμικών και εκπαιδευτικών εμπειριών Εικονικής Πραγματικότητας, *ΙΜΕρος*, 2, 13-28.
- Κέντρου, Ε. και Ρούσσου, Μ. 2010. Ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη podcasts από τα ελληνικά μουσεία: Το παράδειγμα ενός πιλοτικού επεισοδίου podcast για το Μουσείο Βιομηχανικής Ελαιοργίας Λέσβου. *Τετράδια Μουσειολογίας*, 7, 67-73.
- Allen, J., and Lupo, E. (eds.) 2012. *Representing Museum Technologies*. Milan: Politecnico di Milano.
- UNESCO, [2007] 2011. *Εγχειρίδιο Προστασίας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, No 3 Τεκμηρίωση Μουσειακών Συλλογών*. Μπφ.Α. Μπούνια. Αθήνα: Ελληνικό Τμήμα του ICOM.
- Nelson, T. and Macdonald, S. 2012. A Space for Innovation and Experimentation: University Museums as Test Beds for New Digital Technologies. In: S. S Jandl S.S. and M.S Gold (eds.) *A Handbook for Academic Museums: Beyond Exhibitions and Education*. Edinburgh: MuseumsEtc, 418- 444.
- Spies, P., 2016. City History Museums as Generators of Participation. In: C. Mörsch, A. Sachs, and T. Sieber, (eds.), *Contemporary Curating and Museum Education*. Transcript Verlag, Bielefeld, 91–100.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Museum Management and Curatorship - <https://www.tandfonline.com/toc/rmmc20/current>
Archives and Museum Informatics - <http://www.archimuse.com>
Τετράδια Μουσειολογίας - <https://kaleidoscope.gr/el/36-tetradia-mouseiologias>
Curator: The Museum Journal - <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/21516952>
Αρχαιολογία και Τέχνες - <https://www.archaiologia.gr/αρχείο-τευχών/>

